

Gelukkig de mens
die ergens
verwacht wordt

Ton van 't Hof

Gedichten

Gaia Chapbooks

Gelukkig de mens die ergens verwacht wordt

Ton van 't Hof

Gelukkig de mens
die ergens verwacht wordt

Gedichten

Gaia Chapbooks, 2025

Gelukkig de mens die ergens verwacht wordt, Gaia
Chapbooks

Copyright © Ton van 't Hof, 2025

ISBN 978-1-326-30187-3

Deel 42 van de Gaia Chapbooksreeks

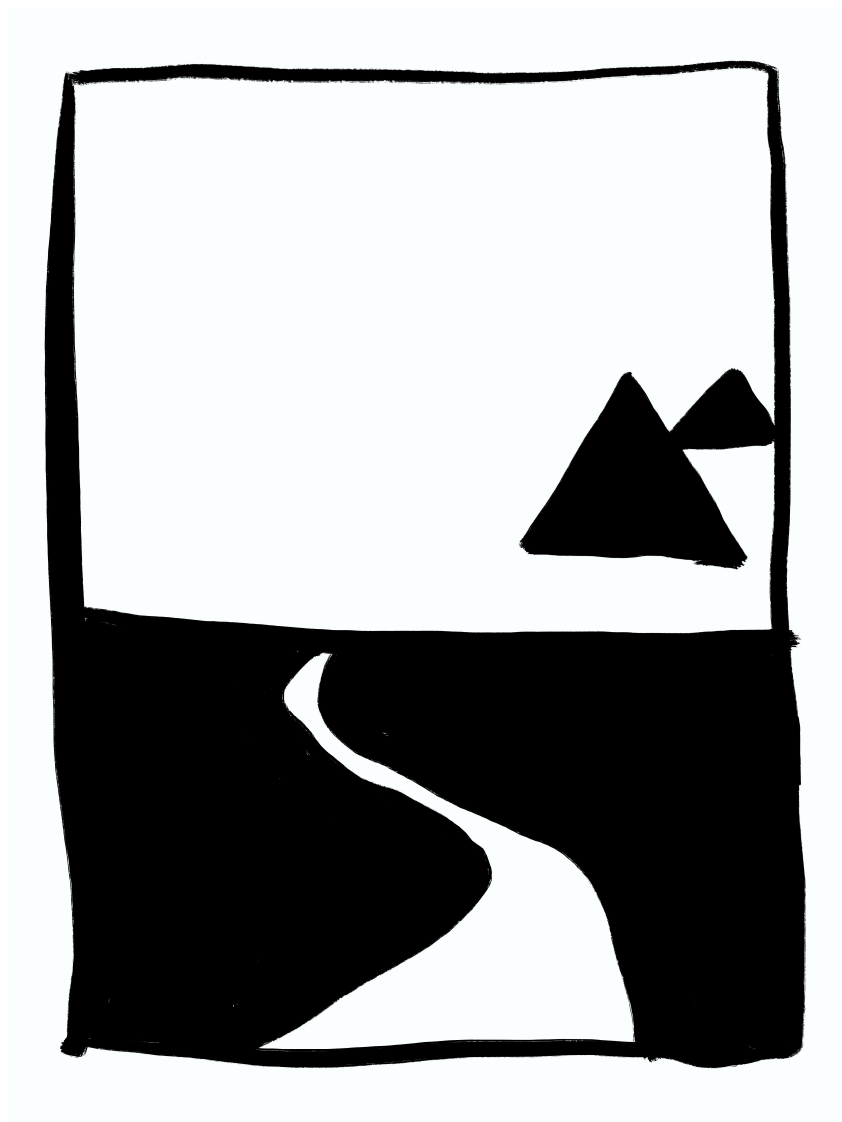
Inhoud

Gelukkig de mens die ergens verwacht wordt	7
Op den duur moet je toch op iets uitkomen	25
Ik heb meer lief dan ik aankan	31

‘Ik wilde eerlijk zijn,
gedroeg me als een woudezel.’

– Dagboek 2025

Gelukkig de mens die ergens verwacht wordt

Een kamer had ik, en een klein raam
dat uitzicht gaf, om te zien
waar ik terecht gekomen was. Ik dacht
dat ik filmer ging worden, of handelbaar

in zo'n vreemde stad, in zo'n vreemd huis
terwijl je alleen bent. Heel wat mensen
gaan ervoor op de loop. Ik zei
dat ik geen enkele affiniteit met die mensen had.

Het was eind oktober. Lagen we daar
aan de rand van de bossen, zo verdraagzaam
op het weerloze af. Ik had daar

sterke ideeën over. Ik zei dat wat ik voelde
een soort verlangen was. En hoe we op de zeedijk lagen
onder de indruk van het tere licht achter de wolken.

Zo verstrijken de dagen en iedereen
is gelukkig. Zoiets klinkt je als muziek in de oren
en brengt je in de verleiding

te overdrijven. Men praat, zingt, schaakt
en vrijt. Ze zijn aardig & sympathiek et cetera
maar uit lijfsbehoud, uit eigenbelang alleen

en waarom ze van tijd tot tijd zin
hebben om de boel kort en klein te slaan
je weet het niet

misschien is het uit liefde. Een
eventuele toeschouwer zou zijn ogen
hebben uitgewreven.

Mijn laatste feestje, daar danste ik.
Ik danste dat het een aard had.

Een nevelige ochtendstond, kwakende
eenden. Op een afstand
is alles kleiner. De een doet dit
en de ander doet dat. De wereld is ingewikkeld

genoeg. Wat er gebeurt
is niet wat wij willen. Ieder heeft graag een omgeving
die hem bevalt. Op een afstand bekeken
kan dit niet anders

dan onze lachlust opwekken. Hilariteit
stijgt op. Kijk
waar je aan meewerkt! Toch zijn er dagen
dat je alles wat je om je heen ziet

mooi vindt, dat je beweert dat datgene wat er gebeurt
het beste is dat er überhaupt gebeuren kan.

Een wolkeloze hemel.
Rook in een wolkeloze hemel.
Een blauwe hemel met strepen van witte wolken.

Een stormachtige avondhemel
waarin donkerrode wolken drijven.
Het bont waaruit elk moment een stortbui vallen kan.

Een zwaar bewolkte hemel met onweerseffecten.
De dood in de wolken, schitterend gewolkt.
Een bleekblauwe, met witte wolkjes bezaaide hemel.

Een stuk hemel met schaapjeswolken.
Een wolk, een silhouet, een gekleurd vlekje.

Een verre wolk boven een heuvel
licht als een vogel.

We zaten te genieten. De zon scheen.
We hadden er nooit weg moeten gaan.
Niemand die je hoorde. Een andere wereld.

Wij luisterden, hoorden niets.
Een stil plaatsje, stoffig en heet. Logisch
dat we de toekomst vol optimisme

tegemoet zagen. Maar
veel invloed op de wereld hebben we niet.
Waarop wél, is nog steeds onderwerp

van veel gepieker. Iets groots
verrichten, dáár verlangden we naar.

Zo pratend liepen wij door de stad.
Het was nacht en we gingen, ja

waarom niet. En dat onze hoofden
een beetje scheef stonden
onder het lopen, nadenkend

over wat van waarde is.
Zoveel waarde als je leven.

Dat je weet dat alles in orde is.
Dat een ideale wereld van goede dingen
aan elkaar hangt.

Niettemin: ik vond het schitterend.
Zij zei: 'De machine.'

In haar ogen stonden tranen.
Maar waar moet je heen?

Ook de mens van vandaag
wil nog altijd een menigte horen juichen
mompelde ik op een prachtige dag
waarop de wereld scherp waarneembaar was.

Ik was happy, had geen overdreven behoefte
aan een tropisch eiland met palmen en witte stranden
om met een andere vrouw naar bed te gaan
om van baan te veranderen.

Om te weten wat je waard bent
heb je anderen nodig. Ik hief mijn kin
voelde veel voor mijn manier van leven:
symmetrie, schoonheid en de vraag

wat ik verder nog zou willen doen.
Zat even later bij Reynders met een pilsje.

Kanalen, overslagbedrijven, daar
brachten we een weekend door.
We hadden behoefte aan verandering.
We wilden elkaar werkelijk
iets gaan vertellen. Even geen boeken meer
over zen of het begin van iets
groots, maar deel zijn
van de omgeving. Ik schoot nog

een haasje of konijn, had de behoefte
te laten zien wat voor een geweldige kerel
ik ben, aangepast aan het leven.
Het was een zorgeloos weekend
in het late najaar, waarin we over alles
luchtigjes heen liepen.

Bomen, wolken, besneeuwde velden.
De uren van de dag, de aan- of afwezigheid
van wolken. Er is geen wind, er zijn zelfs geen wolken.
Geen wolken, het heetst van de middag.

De dagen daarop regen, vuilgrijze wolken.
En dan gebeurt het, deze wolken zijn niet van wolk
ze zijn van verzadigd ijzer. Een geweldig onweer
stuurt grauwe wolkenkazematten vooruit

met een nauwelijks uit te houden dreiging.
Gruauwe wolken en dan toch velden vol wilde gele bloemen
razende wind en dan weer een grote stilte.

Aan de hemel witte wolken, een zwijgend
eskader, en de zon die eindelijk
tussen de wolken door piepte.

Ik kan alle kanten op
heb enorme vooruitzichten.
Dit alles overdacht ik liggende
op een enorme zandvlakte.
Ik lag op mijn rug

viel in slaap en droomde
nu eens ingewikkeld
dan weer eenvoudiger

dat ik het was die de mensen overtuigde
dat ze beter uit vissen konden gaan
of van een eeuwige roman genieten.
Maar ik bleef liggen waar ik lag
al die jaren dezelfde zandvlakte

een doodstille wereld eigenlijk.

Op weg naar huis.
Een probleem dat zich niet meteen
liet oplossen. Om technische
redenen. Het liep tegen lunchtijd.
Ik stond er wat verloren en vragend bij
maar wilde daarover niet klagen.
'Er is altijd wát,' zei ik

en kreeg het gevoel dat ik me haasten
moest. Een half uur later
liep ik over de markt, langs de sinaasappelen
en de verse Zoutkamper garnalen
goedkoper dan ooit.

De vraag is waar je terechtkomt
in het leven. Ik liep verder, toch een tikje
verontrust. Een mens is omgeven

door omstandigheden. Een geweldig
karwei. Zo vaag en bewolkt je gedachten
de diepte van je bestaan.

Zat ik middenin. Koude wandeling
met nu en dan wat zon, bijna al kalende
bomen. Verfijnder en preciezer apparatuur

om het welzijn van de wereld te meten
is er niet. Men is uit op

evenwicht. Wanneer geef je toe
en wanneer kom je op voor jezelf.

Een open hemel met lichtende wolkenmassa's.
Bleekblauwe lucht met schier bewegingloze wolkenpartijen.
Het is bewolkt geworden, nu en dan regent het al.
Tot aan de avond dichte bewolking en lage druk.
Een traag verschuivend wolkendek.
Enorme drijvende wolken. Slecht weer
met zware, donkere bewolking en perioden met regen.

Woest overtrekkende stralend witte wolken.
Felwitte wolken langs de hemel.
De wind rijt de wolken uiteen.
De wolken trekken in rafelige flarden op. Een wolk
die zich losjes boven de aarde beweegt.

Het idee, plotseling
dat ik de volgende week ergens ver weg
heerlijk in de zon kon liggen.
Ik keek om me heen. Het soort leven

dat wij 'maatschappij' noemen.
Een schitterend schouwspel om te zien.
Nooit is er een weg terug

en altijd wel iets
om over te kankeren, en je moet de kunst
van het vergaderen verstaan.
Er stond een boel te gebeuren.

Gelukkig de mens die ergens verwacht wordt.
Hoe lang lag dat al achter me? Je kunt je voorstellen
in wat voor toestand ik verkeerde. Wat een rust.
En de kwestie wat ik verder ging doen.

En al die nieuwe BYD's die me voorbijraasden.
Je ziet een boel, maar tegelijk verveel je je
een beetje. Ik liet de auto staan en liep langs kanalen
voorwaarts. Hier en daar stond een boom.

En eindelijk het gevoel dat ik een zinvolle reis
ondernam. Veel liefdesgeschiedenissen eindigen zo.
Ik putte rijkelijk uit ervaring. En zo ging ik
te voet, opnieuw geboren, in de handen klappend

voor en achter me. 's Avonds in het hotel krab gegeten
en de volgende morgen in de bus weer verder.

Opnieuw op pad met mijn koffer.
De weg die ik afliep, kwam uit bij zee.
Ik had vrede met het idee

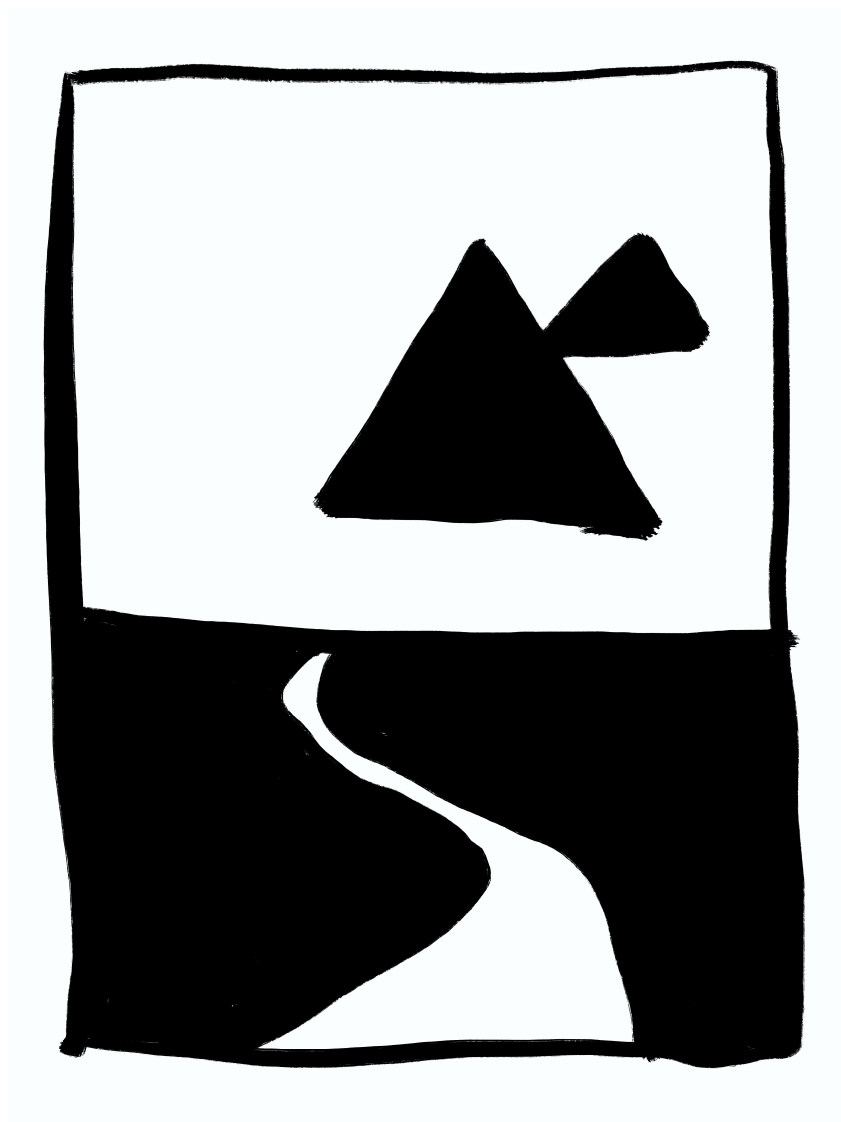
dat ik hier zou blijven hangen.
Ik hoefde niet zo nodig meer
iets te betekenen in deze wereld.

Ik liet mij in dat opzicht niets
wijsmaken. In mijn oortjes de Vijfde
van Beethoven. Voor me

op de rand van de wereld
een wit zeil, dat in een oogwenk

verdween. En daar stond ik dan, alsof
ik nog nooit ergens anders gestaan had.

Op den duur moet je toch op iets uitkomen

Er is niets gebeurd. Maar
op den duur moet je toch op iets uitkomen.
Daar valt niets aan te veranderen.

Ik heb de tijd, zit hier
niet voor niks, haal eruit
wat erin zit. Dat is de methode.

Het komt van binnenuit.
Stilte. Een laag van schoonheid.
Een boom ben ik.

Het is een test. Ik ben er klaar voor.
Wat ik voel is de wereld.

De oorzaak is gelegen in het doel.
Iemand die vraagt hoe het met me gaat.

Een middelmatige dichter
herken je altijd daaraan
dat alles klopt altijd.

Is het een introverter type
en beschrijft hij zichzelf
dan is het eveneens pure eerlijkheid

wat de stok slaat.
De geniale dichter daarentegen
is vooral onbegrijpelijk.

Dit is een echt goed gedicht.
Je wil met het lezen ervan doorgaan.

Op een dag ben je klaar
en je voelt dat je dit ook kan.

Je bent eens, lopend, zonder zicht
op besneeuwde bergen, erg gelukkig geweest.
Met één slecht been en één

goed been. Je draaide maar wat
in de rondte, maakte vorderingen
op jouw manier. Het leed

van iedereen. Aha, denk je nu
ik heb het door, zo moet het. Maar
het echte probleem komt nog, te weten

hoe voltooi ik dit ding? Wie
terugkijkt zal zeggen: de meeste tijd

zat ik het raam uit te kijken
en nooit was ik eenzamer.

Je mag ervan uitgaan
dat tamelijk veel mensen
bij het woord poëzie

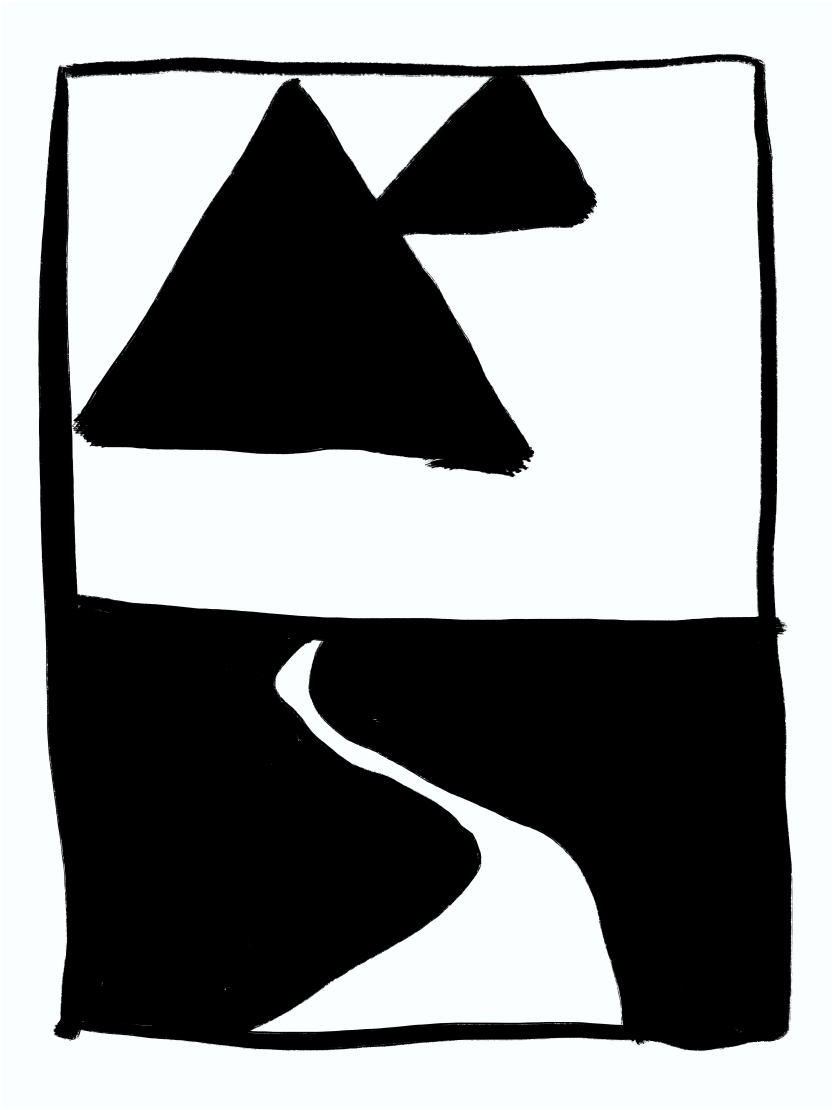
aan iets duurs denken
aan iets dat misschien niet eens
bestaat.

Ieder mens heeft zo zijn eigen
wereld. We slepen van alles en nog wat
met ons mee.

Taal die nuttig is
om de werkelijkheid weer te geven.

En dat je net zo goed de ene
als de andere kant op bewegen kunt.

Ik heb meer lief dan ik aankan

Dat in zo'n ruimte, de wereld, de meest
curieuze dingen gebeuren, vermeerderd met het oog. Ieder
mens weet ook niet wat hij niet ziet.
Sla dan maar eens aan het interpreteren van

de werkelijkheid: het is niet waar, nietwaar? Ik
zat te scrollen en toen wilde ik opeens
naar buiten, jas aan, en reeds stak ik
over, keek mensen na. Dat is mijn denken.

Ik heb met mijn zin voor engagement, hetgeen
is: zin in wat anders, een lange tijd
de ene god willen inruilen voor een andere.
Ik ben er niet wijzer van geworden, ik

had het kunnen weten. De ene preektoon ging
over in een andere. De zin van de
één bleek niet de zin van de ander.
Wind waaide en ik was weer vrij mens.

Zeggen hoe het zit, hoe het precies zit
dat is het hoogste waartoe een mens in
staat is. Komedie is: in de veronderstelling verkeren
dat je zegt hoe het precies zit. Het

is allemaal zeer amusant. Ik lag aan het
wad in het gras en gaf me over
aan mijn gevoelens: de verwondering dat dit allemaal
bestaat en de zekerheid dat het zal verdwijnen.

Het bestaan van de kunstenaar is zinloos. Het
is zijn kern. Hij weet niet hoezeer hij
het bij het rechte eind heeft. Ik keek
naar buiten, voelde mijn ogen vochtig worden. Ik

had nog zo veel plannen met de wereld.
Waar zijn wij mee bezig, wat gebeurt daar?
‘Je hebt een vreemd beroep,’ zei ze bijwijlen
‘Moet ik dat allemaal lezen?’ vroeg ze dan.

Op elk gebied heb ik beslist mijn ideeën.
Ik houd daarvan. Dit is een verschijnsel, dat
ik nog eens heel precies beschrijven zal. De
dingen hebben hun verband. In wat voor tijd

leven wij? Ik geniet ervan, met hart en
ziel. Ik heb meer lief dan ik aankan.
Het gaat best daar. Het is een ongelooflijke
gebeurtenis voor mij. Ik sta erbij en luister.

Wat ik in mijn hoofd had en waarover
ik niet kon zwijgen. Ik werd wakker, de
kamer was licht en buiten was het stil.
Ik zag de wereld in het honderd lopen.

's Avonds stond ik nog voor het raam
in de duisternis te kijken. Ik verkondigde een
paar wijsheden waar geen mens beter van werd.
Huiverend stond ik, in een omlijsting van licht.

Akkers tot aan de horizon, zwart en godverlaten.
Het geweten dat mij een frisse neus voorschreef.
De innerlijke samenhang van het al laat zich
niet navertellen. Je raakt er niet over uitgepraat.

In de logica overtreffen we hem vele malen.
Wat morgen ons brengen zal? Mijn armen over
elkaar en onbeweeglijk starend. Van toeten noch blazen weten.
Zon zakkende. Thuis stond de drank klaar.

Eenvoud reikt het verst. Gedachten die uitsluiten wat
ze verwacht. Jouw wereld. Jouw hartstocht. Maar wat
heeft een ander daaraan? Je kunt de wereld
beschrijven zoals je wil. Met elk woord bedoel

ik iets anders. Waar men zich al niet
op beroemt. Het omkeren van de wereld, het
rechtzetten ervan. Een gevoel van voldoening, een gevoel
van macht. Bloed dat naar het hoofd stijgt.

‘Nam een glas wijn, een imposant glas, als een kathedraal.’

– Dagboek 2025

Ton van 't Hof

Poëzie

Je komt er wel bovenop 2007
Chatten met Jabberwacky 2008
Aan een ster/ she argued 2009
Hey! Are you suffering? 2010
Een lijn is een vore 2011
In weerwil van alle terreur 2011
Fantastisch dat je dit kan! 2011
Ingangspunt 2013
Mijn poëzie 2014
Dingen sluiten nooit helemaal goed aan 2015
Dichter & andere dingen 2017
Waar tijd al niet goed voor is 2020
Van de luchtogel 2023

Dagboeken

Gecomprimeerd dagboek 2018
[Auto]observaties. Dagboek 2019
Logboek 2020
Ambities & verlangens. Dagboek 2021
Structuur & fascinatie. Dagboek 2022
Duiding & meningsuiting. Dagboek 2023
De wereld zien is jezelf leren kennen. Dagboek 2024

'Ton van 't Hof belicht in zijn verzamelde gedichten de recente Nederlandse geschiedenis. Zo zet hij Nederland neer als een land van conflict en strijd.'

– Obe Alkema in NRC over *Dichter & andere dingen*

'Rest mij te zeggen dat Ton van 't Hof in tien jaar tijd een indrukwekkend en fascinerend poëzieoeuvre bijeen heeft geschreven.'

– Willem Thies in de Poëziekrant over *Dichter & andere dingen*

'In *Waar tijd al niet goed voor is* bestaat een vloeiende wisselwerking tussen prozaelementen, meer lyrische regels en experimentele uitstapjes.'

– Erick Kila in De Boekhouding

'In zijn, inmiddels dertiende, dichtbundel *Van de luchtogel* stelt de dichter in een reeks experimentele gedichten en zeer zeker niet zonder humor het failliet van de wereld centraal.'

– F.A. Brocatus in De Boekhouding

